

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Kinevezték a színész-tanácsot

Forrás:

Magyarország

Bp.
(Hely)

1920. III/2
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Olda)

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Idő

"1920"

Személy

Kinevezték a színész-tanácsot

A Zeneművészeti Tanács tagjait is kinevezték — Mit mondanak a színészek? — Császár Elemér a Színművészeti Tanácsról

Budapest, március 1.

(A Magyarország tudósítójától.) Hosszu vajadás, pro és kontra érvek elhangzása után megszületett a Színművészeti Tanács és pedig abban az összeállításban, amelytől színészek, szerzők és a színházak körül érdekelték a legjobban és tegyük hozzá — nem minden alap nélkül jettek. A Színművészeti Tanács felállításáról és tagjainak kinevezéséről ma reggel a következő hivatalos kommunikét adták ki:

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Nemzeti Színház igazgatójának meghallgatása után Magyar Országos Színművészeti Tanács címmel a régi drámabírák bizottság örökébe lépő, de annál szélesebb hatáskörrel felruházott új szervezetet létesített, amelynek célja, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a színművészeti ügyek igazgatásában s általában a magyar kormányt színművészeti vonatkozású kérdések elintézésében véleményekkel és javaslatokkal támogassa, egyben a legfőbb felügyeleti hatóságnak az érdekelte szakörökkel való bensőbb kapcsolatát előmozdítsa és a magyar színpad irodalmi színvonalát, nemzeti és erkölcsös szellemét intézményesen biztosítsa. A Tanács elnökévé a miniszter id. Ábrányi Emil, ügyvezető alelnökévé Császár Elemért, tagjaivá Szász Károlyt, Szemere Györgyöt és Vojnovich Gézá, előadó jegyzőjévé pedig Sallay Géza Jr.-t, a vallás- és közoktatásügyi minisztériumba szolgálattételre berendelt középiskolai tanárt 1922 de-

cember 31-ig tartó időszakra kinevezte. Ez az intézkedés természetesen nem irányul a Nemzeti Színház jelenlegi igazgatója ellen, mert ő a nemzeti és erkölcsös szellemmel ellenkező művek elfogadásától eddig tartózkodott.

A kultuszminiszter jószándékához és jóhiszeműségéhez nem férhet kétség, de Haller miniszter — úgy tudjuk — eddigelé nem igen foglalkozott színházi ügyekkel s csak ezekben a kérdésekben való tapasztalatlanságának tulajdonítható, hogy az új színművészeti szerv a fenti formában létrejöhett. Alkalmunk volt beszélni a Nemzeti Színház több előkelő tagjával, hogy a művészek véleményét a szóbanforgó kérdésről megismerjük. A színészek többsége részéről a következő felfogást hallottuk:

— A jelenlegi színésztanács minden egyéb, mint színházi szakemberek együttese, mert azt a legfelfogulatlanabb jóakarattal sem mondhatja Császár Elemérről, vagy a kitünő Voinovich Gézáról, hogy színházi szakember. De nem az Ábrányi Emil sem (hát gyönyörűen fordította le Rostand két darabját) sőt Szász Károly sem, akit színházrajongásán kívül semmiféle predestinál erre a fontos és felelősségteljes polcra. Az ötödik tagja a tanácsnak, Szemere György még leginkább beleillik egy ilyen alakulatba, de hol van Rákosi Jenő, Gárdonyi Géza, ha már Herczeg Ferenc nem vállalta a tisztet.

— És hol vannak a színészek? Tudunkkal színészek komoly és megbízható régi érdemes művészek (Gyenes, Hegedűs, Pethes, Tóth Imre, Szacsavay, Bakó) is kombinációba voltak véve, aminthogy el sem képzelhető egy szaktanács szakemberek nélkül. Nekünk t. i. az a feltétlen meggyőződésünk, hogy a színházhoz, a színpadhoz, a színészek ügyéhez elsősorban maguk a színészek értenek legjobban. A miniszter a múlt hét elején még úgy határozott, hogy a tanács 3—4 tagja ilyen tapasztalt, okos és tisztességes művészekből áll-

jon, közben azonban fordultak a dolgok és avatottak kezébe kerültek a színházak ügyei.

Élénken tárgyalják művészi körökben a hivatalos kommuniké utolsó kitételét, amely szerint a Színművészeti Tanács kinevezése nem irányul Ambrus Zoltán igazgató ellen, mert ő „a nemzeti és erkölcsös szellemmel ellenkező művek elfogadásától eddig tartózkodott.” Ez tényleg igaz, — bár nézelünk szerint ez még nem meríthető ki a Nemzeti Színház igazgatójának munkakörét, — de ha így van, mire való akkor a Színművészeti Tanács? Csak nem kell attól félni, hogy Ambrus igazgató a jövőben nem fog tartózkodni az ilyen művek elfogadásától? Az igazgató védelmére azonban meg kell mondanunk, hogy tulságosan intenzív működést már csak azért sem fejtethetett ki eddig, mert minden oldalról megvan kötte a keze és a színésztanács felállításával most még inkább meg lesz kötve. Ez kivüláglik Császár Elemér pozsonyi egyetemi tanár, az új tanács alelnökének nyilatkozatából is, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Kinevezésemhez csatolva van teendőink pontos meghatározása, melyet ifj. Wlassics Gyula báróval együtt állapítottunk meg. Mi tulajdonképp az igazgató fölött állunk és mintegy összekötő kapcsolatok vagyunk az igazgató és a minisztérium között. Hatáskörünk inkább negatív jellegű; hogy milyen darabot ad elő a színház, az nemcsak a darab irodalmi nivójától, hanem sok minden egyébétől is függ, így van-e arra a szerepre alkalmas színész, van-e megfelelő díszlete stb. Ezekkel a körülményekkel a Színművészeti Tanács természetesen nem lehet tisztában s így negatív szerepe főleg abban fog nyilvánulni, hogy oly darabokat, melyeket nem tart méltónak a Nemzeti Színházhoz, nem enged előadni. Valószínűleg a